

อุตสาหกรรมแพชั่นของเวียดนาม...ร้อนแรงหลังเข้าเป็นสมาชิก WTO

ภายหลังการเข้าเป็นสมาชิกลำดับที่ 150 ขององค์การการค้าโลก (World Trade Organization : WTO) อย่างเป็นทางการเมื่อเดือนมกราคม 2550 เวียดนามได้รับการจับตามองมากที่สุดในฐานะประเทศที่จะก้าวขึ้นเป็นคู่แข่งสำคัญในหลายอุตสาหกรรมของประเทศผู้ส่งออกทั่วโลกรวมทั้งไทย ด้วยความได้เปรียบในหลายด้าน โดยเฉพาะค่าจ้างแรงงานมีราคาถูก และแรงงานมีศักยภาพสูงในการเรียนรู้ ตลอดจนการสนับสนุนอย่างต่อเนื่องของรัฐบาล เวียดนามทั้งในด้านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานทางเศรษฐกิจ และการผ่อนคลายกฎระเบียบเพื่อดึงดูดการลงทุนจากต่างประเทศ

ทั้งนี้ อุตสาหกรรมของเวียดนามที่คาดว่าจะขยายตัวอย่างโดดเด่นหลังเวียดนามเข้าเป็นสมาชิก WTO คือ **อุตสาหกรรมแพชั่น** โดยเฉพาะอุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่ม และอุตสาหกรรมรองเท้า ซึ่งล้วนเป็นอุตสาหกรรมที่เน้นใช้แรงงานในการผลิต จึงได้ประโยชน์จากความได้เปรียบด้านต้นทุนค่าจ้างแรงงานที่อยู่ในระดับต่ำ (เฉลี่ยราว 50 ดอลลาร์สหรัฐต่อเดือน) อีกทั้งยังได้รับอานิสงส์จากการลดอัตราภาษีและอุปสรรคทางการค้าต่าง ๆ ภายใต้กรอบ WTO ในการนำเข้าวัตถุดิบและสินค้ากึ่งสำเร็จรูปที่เวียดนามยังต้องพึ่งพาจากต่างประเทศในสัดส่วนที่สูงมาก สำหรับรายละเอียดของการลดอัตราภาษีนำเข้าเฉลี่ยสินค้าในกลุ่มสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่ม และรองเท้าของเวียดนาม มีดังนี้

อุตสาหกรรม	อัตราภาษีนำเข้าเฉลี่ย ปี 2548*(%)	อัตราภาษีนำเข้าที่ WTO กำหนดในระยะเริ่มต้น (%)	อัตราภาษีนำเข้าที่ WTO กำหนดในระยะสุดท้าย (%)
สิ่งทอและเครื่องนุ่งห่ม	36.6	13.6	13.5
รองเท้า	45.0	35.8	27.2

หมายเหตุ : * อัตราภาษีนำเข้าที่เรียกเก็บจากประเทศนอกกลุ่มอาเซียน

ที่มา : WTO, Vietnamese Authorities and IMF Staff Calculations

นอกจากนี้ รัฐบาลเวียดนามยังมีกองทุนสนับสนุนการส่งออกเพื่อให้ความช่วยเหลือด้านการเงิน การตลาด การลงทุนเพื่อซื้อเครื่องจักรและเทคโนโลยีต่าง ๆ รวมทั้งให้การส่งเสริมการผลิตสินค้ากึ่งวัตถุดิบในประเทศ เช่น ผ้าฝ้าย และด้าย รวมถึงการส่งเสริมการปลูกฝ้าย ทำให้มีการคาดการณ์ไปในทิศทางเดียวกันว่า การส่งออกสินค้าแพชั่นของเวียดนามในปี 2550 จะขยายตัวอย่างร้อนแรง ตามรายละเอียดดังนี้

✪ **รองเท้า** คาดว่ามูลค่าส่งออกจะขยายตัวร้อยละ 12.7 เป็น 4 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ ในปี 2550 เทียบกับ 3.55 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ ในปี 2549 ทั้งนี้ แม้ว່ารองเท้าจากเวียดนามจะถูกสหภาพยุโรป (European Union : EU) เก็บภาษีตอบโต้การทุ่มตลาด (Anti-Dumping Duty : AD) แต่เวียดนามยังสามารถขยายการส่งออกสินค้าดังกล่าวไปยังตลาดหลักอื่น ๆ ได้เพิ่มขึ้น โดยเฉพาะรองเท้าหนัง ซึ่งสมาคมผู้ผลิตรองเท้าหนังของเวียดนาม คาดว่ามูลค่าส่งออกรองเท้าหนังไปสหรัฐฯ จะขยายตัวกว่าร้อยละ 40 ในปี 2550

๙ **สิ่งทอและเครื่องนุ่งห่ม** เวียดนามเป็นประเทศผู้ส่งออกสิ่งทออันดับ 16 ของโลก (ข้อมูลปี 2548) สำหรับในปี 2550 กระทรวงพาณิชย์เวียดนามตั้งเป้าหมายอัตราขยายตัวของมูลค่าส่งออกสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มไว้ที่ร้อยละ 20 ด้วยมูลค่าสูงถึง 7 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ นอกจากนี้ ภายใต้แผนพัฒนาอุตสาหกรรมสิ่งทอระยะ 5 ปี (2549-2553) รัฐบาลเวียดนามตั้งเป้าหมายมูลค่าส่งออกสินค้าดังกล่าวไว้ 10 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ ภายในปี 2553 ทั้งนี้ แม้ว่าสหรัฐฯ ซึ่งเป็นตลาดส่งออกสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มสำคัญของเวียดนามได้จำกัดปริมาณการนำเข้าสิ่งทอบางประเภทของเวียดนามตามข้อตกลงการค้าทวิภาคีระหว่างสองประเทศ ทำให้เวียดนามมีข้อจำกัดในการเข้าสู่ตลาดสหรัฐฯ อย่างไรก็ตาม ในปี 2550 กระทรวงการคลังของเวียดนามได้อนุมัติยกเลิกค่าธรรมเนียมโควตาสำหรับผู้ผลิตสิ่งทอในประเทศที่ต้องการส่งออกไปสหรัฐฯ เพื่อสร้างแรงจูงใจให้ผู้ส่งออกพยายามรักษาและเพิ่มส่วนแบ่งตลาดสหรัฐฯ อย่างต่อเนื่อง

ทั้งนี้ หากพิจารณาในอีกแง่มุมหนึ่ง ภาพลักษณ์ที่สดใสของอุตสาหกรรมแฟชั่นของเวียดนามอาจเป็นสัญญาณเตือนภัยสำหรับผู้ส่งออกไทยที่กำลังจะเผชิญกับคู่แข่งที่แข็งแกร่งขึ้นอีกหนึ่งรายนอกเหนือจากจีนซึ่งมีความได้เปรียบด้านต้นทุนแรงงานเช่นเดียวกัน อย่างไรก็ตาม การเติบโตของอุตสาหกรรมดังกล่าวนับเป็นโอกาสดีสำหรับนักลงทุนหรือผู้ส่งออกไทยที่ต้องการปรับตัวเพื่อความอยู่รอดท่ามกลางกระแสการแข่งขันที่รุนแรงขึ้นทุกขณะ ด้วยการย้ายฐานการผลิตไปยังเวียดนาม หรือจ้างโรงงานในเวียดนามผลิตสินค้าอีกทอดหนึ่ง รวมทั้งเปลี่ยนแปลงสภาพของเวียดนามจากคู่แข่งมาเป็นคู่ค้าหรือพันธมิตรทางการค้าเพื่อแสวงหาโอกาสทางธุรกิจบนพื้นฐานของความร่วมมือระหว่างกันต่อไป

ส่วนวิเคราะห์เศรษฐกิจ ฝ่ายวิชาการ

กุมภาพันธ์ 2550